

Предлог програма рада и развоја Градског позоришта Бечеј у периоду од четири године

Након петогодишњег искуства управљања Градским позориштем Бечеј, а у складу са мојом визијом ове институције као централног места културних дешавања у Бечеју у којем наши суграђани могу да се упознају са различитим видовима културних садржаја (позоришне представе, концерти, изложбе, трибине, књижевне вечери, пројекције филмова), али и алтернативног супкултурног израза (промоција изложби примењене уметности, перформанса, стрип културе, организација концерата и фестивала различитих рок/поп/панк праваца), и у наредном периоду бих инсистирао на разноврсној и богатој културној понуди водећи се досадашњим принципом да континуитет и квантитет морају изродити и квалитет.

У оквиру многобројних делатности Градског позоришта Бечеј, у наредном мандатном периоду фокусирао бих се на следеће:

1. Позоришна продукција

1.1 Дечије и омладинско стваралаштво

У основном сегменту рада Градског позоришта предвиђен је континуиран рад са децом и младима у оквиру Школице глуме (од 1. до 4. разреда основне школе), Дечијег драмског студија (од 5. до 8. разреда) и Драмског студија младих (средњошколци и старији). У складу са изванредним успехом претходних („Леонс и Лена“, „Богојављенска ноћ“, „Ђелава певачица“) и постојећих, вишеструко награђиваних а још увек актуелних представа („Немам да платим и нећу да платим“, „Пипи Дуга Чарапа“, „Краљ Иби“), које ће представљати Бечеј на фестивалима у Србији и региону (Сарајево, Котор, Сисак, Књажевац, Смедеревска Паланка, Обреновац, Крагујевац, Бела Паланка...), намеравам да реализујем још већа улагања у продукцију нових представа у наредном периоду. Та улагања подразумевају ангажовање стручних лица као редитеље представа, обезбеђивање финансијских средстава за учествовање на домаћим и међународним фестивалима, као и организовање драмских радионица које би водили еминентни позоришни стручњаци.

У складу са реалним финансијским могућностима, а узимајући у обзир сложеност организовања проба различитих драмских студија, број заинтересованих чланова драмских трупа, као и број могућих извођења представа у Бечеју и околини, намера ми је да Градско позориште Бечеј на годишњем нивоу учествују у продукцији четири представе за децу и младе:

- једну би реализовали полазници Школице глуме: с обзиром на то да Школица глуме ангажује најмлађу децу школског узраста, са њима је предвиђен континуиран рад током целе календарске године;

- другу би реализовали чланови Дечијег драмског студија (од петог до осмог разреда), са акцентом на улагања у нове костиме и сценографска решења;
- трећу би реализовали глумци Драмског студија младих: ангажован за рад са омладинцима био би Игор Павловић, професионални глумац из Српског народног позоришта из Новог Сада, чије режије су у последње четири године Драмском студију младих донеле преко 30 награда на разним фестивалима;
- четврту представу би реализовали средњошколци и омладинци на мађарском језику: за ову прилику би било ангажовано стручно лице – глумац мађарског позоришта из Новог Сада или Суботице.

Трошкови продукције ових представа, који укључују режију, израду сценографије, костима, дизајн светла, као и трошкови путовања на многобројне фестивале на које имамо позиве, финансирали би се делом из буџета а делом из сопствених прихода.

1.2 Професионална продукција и копродукција

У току четворогодишњег мандата покренуо сам професионалну позоришну (ко)продукцију на српском и мађарском језику, у сарадњи са еминентним позоришним уметницима из Новог Сада, Кикинде и других градова. Неке од тих представа наше копродукције извођене су на сценама Народног позоришта у Београду („Лажа и паралажа“), Српског народног позоришта у Новом Саду („Јазавац пред судом“, „Лажа и паралажа“), у Новосадском позоришту (представа на мађарском „Ева, страница 89“), у Народном позоришту Кикинда („Иби Рогоња“) и на другим сценама, чиме је Градско позориште постало много видљивије на мапи пре свега војвођанских позоришта. Намера ми је да инсистирањем на професионалној (ко)продукцији, односно сарадњом са великим позоришним кућама и еминентним уметницима, утремо пут позоришном животу будућег професионалног ансамбла нашег позоришта. Наиме, с обзиром на то да су већ троје наших младих глумаца студенти глуме на академијама (двоје на српском и један на мађарском), те да многи други чланови драмских студија то желе да постану, њихов скорашњи улазак у професионалне воде ствара услове да и Бечеј у ближој будућности добије свој професионални глумачки ансамбл.

План ми је да до краја ове године Градско позориште учествује у једној професионалној копродукцији. Са удружењем Артерија из Новог Сада и са неком позоришном кућом или културним центром из Војводине планирам реализацију представе „Отпор (је узалудан)“ аутора Ли Мекдугала, а у режији Игора Павловића, глумца из СНП-а. У реализацију ове представе били би укључени неки реномирани глумци из Војводине, али и млади талентовани глумци који немају редовне ангажмане у позоришним кућама. Поред тога, у периоду који следи (2017-2021), а у договору са другим уметницима и управницима позоришта, Градско позориште би учествовало у копродукцији најмање једне представе годишње, што увек зависи од финансијских могућности учесника у копродукцији.

1.3 Приказивачка делатност – гостујуће представе

У Бечеју постоји дуга традиција гостовања квалитетних представа позоришних кућа из Србије (СНП, Ујвидеки синхаз, Народно позориште Кикинда, Народно позориште „Тоша Јовановић“ Зрењанин, Звездара театар, Народно позориште Суботица, Шабачко позориште, Позориште Промена, Камерно позориште Сента, Крушевачко позориште...) и других позоришних трупа. С обзиром на то да нам је приоритет гостовање представа високе уметничке перформансе, а не оних у којима учествују искључиво популарни глумци/тв лица или оних које гарантују посећеност и комерцијални успех а заузврат не нуде квалитет, на сцени „Златан Дорић“ до сада су гостовали и неки мање познати ансамбли и трупе који су показали да висока позоришна уметност постоји и ван институционалних позоришта.

Поред тога, пошто је финансијски моменат у овом сегменту ограничавајући фактор с обзиром на то да су цене улазница за представе појединих позоришних кућа превисоке за нашу публику, неопходно је да локална самоуправа учествује у суфинансирању гостујућих представа и тиме допринесе свођењу цена улазница на прихватљив ниво, што би резултирало знатно богатијим репертоаром и задовољнијом публиком.

И у наредном периоду, упркос повременом слабијем одзиву публике, инсистираћу на гостовањима најмање две професионалне представе месечно, уз извођење једне студентске или аматерске представе које су често на изузетном уметничком нивоу.

Такође, посебну пажњу посветићу организовању гостујућих представа за најмлађе јер је то најбољи начин да едукујемо и створимо будућу публику. Досадашњом одличном сарадњом са Предшколском установом “Лабуд Пејовић“ и бечејским основним школама обезбеђен је редовни репертоар професионалних представа за најмлађе. То подразумева једну гостујућу представу сваког месеца, а аранжмани са позориштима су такви да приход од улазница покрива све трошкове, тако да за ову намену није потребно ангажовати буџетска средства.

1.4 Позоришни фестивали

БЕ:ФЕМОН (Бечејски фестивал монодраме)

У октобру 2017. предвиђа се одржавање јубиларног 5. бечејског Фестивала монодраме (БЕ:ФЕМОН), чији сам идејни творац и ницијатор, а у којем су узели учешће најеминентнији српски и југословенски глумци (Мира Бањац, Зијах Соколовић, Душанка Глид Стојановић, Ирфан Менсур, Тихомир Станић, Весна Чипчић, Љубомир Бандовић, Небојша Дугалић, Марта Береш и многи други). Ове године би, у оквиру четвородневног програма, учешће узела нека од највећих имена српског глумишта, али и глумци из Мађарске, Хрватске и БиХ. Намера ми је да овај фестивал постане традиционалан и препознатљив заштитини знак културог живота Бечеја, а сматрам да је на добром путу да

се то и оствари јер за њега већ сада постоји велико интересовање, а добио је и подршку Покрајинског секретаријата за културу.

„Мајске игре“

Оводишњи велики јубилеј „Мајских игара“ најбоље сведочи о значају и величини овог фестивала, али и о великој дужности и обавези које имамо према њему. Сваке године овај фестивал помало „расте“, све је више заинтересованих учесника из Србије и иностранства, али и публике која посећује омладинске и дечије представе. С обзиром на то да овакви фестивали нису самоодрживи и да увек зависе од финансијске подршке, трудићемо се да и у наредном периоду обезбедимо средства преко пројеката надлежних секретаријата и Министарства културе, као и од локалних спонзора. Поред тога, настојаћу да, као и у претходном мандату, ангажујемо реномиране и компетентне уметнике за селекторе, чланове жирија, водитеље радионица и слично.

2. Остале делатности Градског позоришта

2.1. Галерија "Круг" – изложбени простор

Већ устаљен модел функционисања галерије “Круг” није потребно много мењати јер је концепцијски постављен тако да задовољава критеријуме галерије широког спектра ликовних и примењених уметности. У предвиђених 10 изложби на годишњем нивоу прилику за излагање имаће и реномирани уметници, и млади сликари и студенти уметничких академија, као и бечејски сликари.

2.2. Промоције, књижевне вечери, округли столови, трибине

Ове делатности су у протеклих пет година постале веома присутне у нашој установи. Организовано је много трибина и књижевних вечери (Латинка Перовић, Иван Ивањи, Ласло Вегел, Гојко Тешић, Слободан Тишма, Алексеј Макушински, Владимир Арсенијевић, Теофил Панчић, Милена Марковић...). Ове културне догађаје организујемо у различитим просторима – у Креативном центру, у галерији „Круг“ или у Позоришном клубу.

Намера ми је да и у наредном периоду организујемо мноштво књижевних вечери у оквиру којих ћемо бечејској публици представити нека од најзначајнијих имена српске и мађарске књижевности, али ће се афирмисати и мање познати аутори. Поред тога, потребно је организовати и трибине са темама из културе, историје, уметности, али и политике, како бисмо допринели развоју полемичког и демократског дијалога.

2.3. Концерти

У претходних пет година организовао сам многе веће и мање концерте у Великој сали и у Позоришном клубу, а овде наводим само најважније (Раде Шербечија, Дарко Рундек, Масимо Савић, Нено Белан, Звонко Богдан, национални ансамбл „Коло“, Блок Аут, Електрични оргазам, ДЛМ, Дел Арно бенд...).

Сматрам изузетно важним да Градско позориште промовише пре свега рок културу кроз организовање концерата поп-рок бендова, али и свирки бендова „тврђег“ звука (панк свирке). У протеклих пет година било их је преко педесет, што је за овако мало место значајан број, а на сцени која ће убудуће носити назив Сцена „Влада Дивљан“ и даље ће свирати квалитетни рок бендови из Србије и региона.

С тим у вези, важно је напоменути да сам иницијатор и организатор „Контра Феста“ (у сарадњи са организацијом „Мајти мајти Бечејс“) који ће се ове године одржати други пут. Реч је о фестивалу рок музике чији је циљ да међу младима популаризује рок културу и укаже на њен изузетан значај у конституисању културног идентитета наше општине. Поред тога, циљ је да се овим малим музичким фестивалом, односно квалитетном музичком понудом која га карактерише, пружи алтернатива комерцијалним и мејнстрим бендовима који су део великих фестивала са многобројним спонзорима и великом медијском подршком.

Укратко, програм рада Позоришног клуба дефинисан је адекватно културној установи којој припада и у чијем саставу функционише. Досадашње искуство је недвосмислено показало да средства која се остваре из промета, а која су основни извор сопствених прихода, умногоме зависе од садржаја који се у Позоришном клубу организују, било да су у питању концерти, музички фестивали, филмске пројекције, промоције и друго, те је функционисање Позоришног клуба од великог значаја за Градско позориште.

2.4. Филмске пројекције

У претходном периоду одржан је велики број филмских пројекција у различитим просторима Градског позоришта – у Великој сали, у Креативном центру, али и у башти Позоришног клуба. Поред редовних комерцијалних пројекција забавног карактера (популарни 3Д филмови), организоване су бесплатне пројекције филмова којима смо промовисали савремену европску и светску кинематографију. Ту пре свега мислим на фестивал „Слободна зона“, али и на циклусе филмова у сарадњи са различитим амбасадама и културним центрима.

Намера ми је да на месечном нивоу приказујемо пројекције савремене кинематографије различитих земаља, али и да правимо омаже великим филмским ауторима. Упркос чињеници да публика на оваквим пројекцијама није бројна, сматрам изузетно важним да наставимо са овим трендом приказивања и популаризације филмске уметности, поготово међу млађим генерацијама.

3. Делатности АНИП-а „Ђидо“

АНИП „Ђидо“, осим кратке паузе током лета, активно ради целе године. С обзиром на велики број деце и младих различитих узраста, пробе се одвијају три до четири пута недељно. Поред већег броја наступа различитим поводима у општини Бечеј, „Ђидо“ има развијену мрежу сарадње са кудовима у земљи и иностранству. У складу са квалитетом који је „Ђидо“ достигао, бројни су и позиви за размену програма, као и за наступе на фестивалима у земљи и иностранству.

АНИП „Ђидо“ је оформио секције и у насељеним местима (Бачко Градиште, Радичевић, Бачко Петрово Село), као и групу за етно-певање, те је за руковођење тим секцијама потребно стално ангажовање спољних сарадника. Поред тога, у складу са честим ангажманима различитих група овог великог ансамбла, али и њиховом жељом да у сарадњи са локалном самоуправом организују велики међународни фестивал фоклора, неопходно је обезбедити им значајнију финансијску подршку за реализацију свих жељених програма и садржаја.

4. Хуманитарне активности и сарадња са образовним и другим институцијама

Важан сегмент досадашњег рада Градског позоришта била су хуманитарна извођења представа и концерата (организовали смо преко двадесет таквих догађаја у протеклих пет година), те бих и у наредном периоду инсистирао на неколико хуманитарних програма у току године, у сарадњи са другим институцијама и удружењима, како бисмо помогли онима којима је финансијска помоћ неопходна.

Поред тога, наставио бих веома успешну и плодну сарадњу са предшколским и школским установама, цивилним и другим удружењима, организацијама и установама које користе просторије Градског позоришта за промовисање својих културних програма, чиме ће се обухватити велики број деце и младих ангажованих на пољу културе.

5. Писање пројеката и аплицирање на конкурсе

Поред онога што се односи на план редовних програмских активности и будућих културних садржаја Градског позоришта, важно је напоменути да бих у наредном периоду покушао да путем аплицирања на различите конкурсе (конкурси амбасада, секретаријата, министарстава, конкурс „Градови у фокусу“, ИПА пројекти), а у сарадњи са локалном самоуправом и другим институцијама, обезбедим средства за реализацију и унапређење како културних програма тако и инфраструктурних пројеката на санацији, адаптацији и реконструкцији зграде Градског позоришта.

У Бечеју, 14. јуна 2017.

др Здравко Петровић